

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/91/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

112/2016. számú (VII. 7.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. március 22-én előterjesztett **panaszát** a 2016. július 7-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. március 22-én, elektronikus úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2016. március 13-án foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy bejelentéssel szeretne élni a vele szemben 2016. március 13-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

A megjelölt napon 1 óra 15 perckor egy szórakozóhelyről történő hazaszállítása során T. [...] úton az autójával szemben egy rendőrségi autó közlekedett. Nemsokára a sofőr miután a B. utcára lekanyarodott, észrevette a visszapillantó tükörben, hogy az autó megfordult és figyelmeztető jelzéssel a panaszos gépjárműve után ment. A sofőr a barátnője volt, aki a BKMRFK Rendészeti Igazgatóság volt nem hivatásos közalkalmazott dolgozója (ebből az

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

ügyből kifolyólag leszerelésre kényszerítették), aki megállt, teljesen együttműködve a hatósággal. Az első közlésük, hogy „Fújja meg a szondát vagy vérvételre viszik!” volt. A járőrök nem igazolták magukat, nem közölték, hogy közúti ellenőrzés, stb. A barátnője igent mondott, megfújta a szondát. A panaszos eközben a jobb első ülésen ült és kiszólt, hogy „Miért teszitek ezt a kolléganőtökkel?”. A válasz annyi volt, hogy „Semmi közöd hozzá!”. A panaszos ezt követően megemlítette, hogy „Ti egy korruptok vagytok, mert E. rendőr elsimította a bátyjának az ittas vezetéséből való ügyet!”. (Ez a személy a helyi tűzoltóság parancsnoka, akivel a panaszos azon a héten találkozott az autósóban.) Ezt követően a panaszos visszaült az autóba. Egyszer csak megérkezett a megerősített járőrszolgálat, akik kiszállították őt az autóból és a rendőri autóhoz vezették, ahol erőteljesen lenyomták a motorháztetőre, hátracsavarták a kezeit és megbilincseltek. Ezt követően mindkettőjüket külön-külön a szolgálati autóval beszállították a T. Rendőrőrsre. Az őrs előterében mindketten leültek és várakoztak. A panaszos barátnőjét kb. 20 perc után újra a szonda megfújására szólították fel. Ezek után a panaszos felállt és közölte, hogy fel fogja a rendőröket korruptság miatt jelenteni. U. úr ekkor erőteljesen meglökte a panaszost a mellkasánál és egy székre nyomta, ezután még két rendőr csatlakozott hozzá és erőteljesen megfogták, felemelték, az egyikük kinyitotta az ajtót és hárman kivágták a panaszost a teraszra. Az egyik rendőr erőteljesen belevágott a hátába, majd mind a hárman megragadták, talpra állították és elvitték a fogdába. Ezt követően kérte a panaszos, hogy hívják ki az orvosi ügyeletet, mert több sérülése is keletkezett. A panaszos állítása szerint a barátnője állítólag megkérdezte, hogy miért kellett kimennie az orvosnak, amelyre azt válaszolták, hogy a panaszos a 110 kg-val elesett és sérülések keletkeztek rajta, ezért hozzá orvost hívtak. Az ügyelet megérkezett, a doktornő három példányos ambuláns lapra írta a sérüléseit. Közölték vele, hogy írja alá, de mivel a panaszos a rajta lévő szemüveggel nem látott, ezért neki felolvasták a dokumentumot, amelyben az szerepelt, hogy felbukott a lépcsőn, ezért azt nem írta alá. A panaszos azt vezette rá a papírra, hogy a „valóságnak nem megfelelő”. Az előállítás 2016. március 13-án 4 óra 20 percig tartott. Kb. egy hétbe telt, mire az ambuláns lap példányából – többszöri telefonálás után – kapott egy eléggé rosszul olvasható példányt.

2) A panaszos 2016. április 5-én, postai úton egészítette ki a panaszát, amelyben előadta, hogy rosszul érezte magát a fogdán, ezért is kérte az orvosi ellátását. A doktornő távozása után még benntartották a fogdában. A panaszos rákérdezett, hogy meddig kell még ott maradnia, amely kérdésére választ nem kapott és kb. háromnegyed óra múlva vezették vissza a rendőrőrs előterébe, ahol aláírták vele, hogy meddig korlátozták a személyi szabadságát.

3) A panaszos beadványa kiegészítéséhez mellékelte az ambuláns beutaló naplót, amely rendkívül rossz minőségű fénymásolat, emiatt nehezen olvasható.

Annny olvasható ki a dokumentumból, hogy a dokumentum kiállításának ideje 2016. március 13. 3 óra 12 perc; az aktuális panasz rovatban az szerepel, hogy a „beteg agresszív, fenyegető magatartást tanúsít”; a diagnózisnál pedig „enyhefokú ittasság és hipertónia” szerepel.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a K. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2016. április 29-én kelt átiratában arról tájékoztatta a Testületet, hogy a K. Rendőrkapitányság, [...] Rendőrőrs illetékességi területén, 2016. március 10-én, 1 óra 10 perckor U. F. r. törm. és G. A. r. örm. gépkocsizó járőrszolgálatára során, a T. [...] utcában, a fogorvosi rendelő mellett található parkolóban intézkedés alá vonta ... forgalmi rendszámú Volvo típusú járművel közlekedő G. F. t-i lakost, mivel a szolgálati feladata során U. F. c. r. törm. korábban, kb. 20 órától 23 óra 30 percig a Sz. út mellett található [...] Söröző mellett található parkolóban látta a gépjárművet szabályosan várakozni.

A kapitányságvezető előadta, hogy Bács-Kiskun megyében kiemelten sok baleset következett be ittas járművezetés miatt, továbbá felmerült a szolgálati feladatát ellátó rendőrben a gyanú, hogy a járművet vezető ismeretlen személy szeszestalt fogyaszthatott, ezért az észlelést követően a gépjármű után fordult a szolgálati gépjárművel, majd T. [...] úton a [...] nevű festékbolt magasságában a szolgálati gépjárműre felszerelt fényjelzéssel, kb. 1 óra 8 perckor jelezte megállítási szándékát. A járművet vezető személy ekkor lekanyarodott balra nagy ívben a J. A. utcába, majd észelve a megállítási szándékot, megállt a József Attila utcában található fogorvosi rendelő mellett a két ház között található parkolóban. U. F. c. r. törm. ekkor a szolgálati gépkocsival megállt a parkolóban megálló gépjármű mögött.

U. F. c. r. törm. 2016. március 13-án, 1 óra 10 perckor intézkedés alá vonta a járművet vezető személyt; az intézkedést G. A. r. örm. biztosította. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdésekor köszönt, majd közölte, hogy közlekedésrendészeti ellenőrzés céljából igazoltatni fogja a személyt, majd megkérte, hogy adja át a részére a nevére kiállított fényképes személyazonosító igazolványt, vezetői engedélyt, a jármű forgalmi engedélyt, illetve a gépjárműre megkötött kötelező felelősségbiztosítás meglétét igazoló szelvényt. Az intézkedés alá vont személy ekkor elmondta, hogy nem tudja a rendőr részére átadni a kért iratokat, mivel azokat az otthonában hagyta. Az intézkedő rendőr ezeket követően megkérte a személyt, hogy szálljon ki a gépjárműből és a szolgálati gépjárműnél folytassák az intézkedést, ahol kérésre az intézkedés alá vont bediktálta az adatait. Az intézkedés alá vont a rendőri kérésnek eleget tett, együttműködő volt.

Az intézkedés alá vont járműben tartózkodott annak tulajdonosa (a panaszos), a jobb első ülésen foglalt helyet. A panaszos szemmel láthatóan erősen ittas állapotban volt a rendőri intézkedés során. Az intézkedés alá vont személy adatainak bediktálása során a panaszos kiszállt a gépkocsiból, elindult a járőrök irányába, megállt a szolgálati személygépjármű jobb első sárvédőjénél, majd szidalmazni és rendőri mivoltukban sértegetni kezdte az intézkedő rendőröket. A panaszos sérelmezte az élettársával szembeni rendőri intézkedést. Többször obszcén szavakat használt a rendőri intézkedés során, amelynek során a következő szavakat használta: „k*rva anyátokat, nem szégyellitek magatokat, hogy a kolléganőtetek igazoltatjátok?” „erre büszkék lehettek!” „hogy rohadtok meg” „egyenruhában kemények vagytok”. U. F. c. r. törm. több alkalommal felszólította a panaszoszt, hogy hagyja abba a jogellenes cselekményét és üljön vissza a járműbe. A panaszos többszöri felszólítás után tett eleget a rendőri utasításnak.

Az intézkedés során U. F. c. r. törm. G. F.-vel szemben – mivel felőle alkoholszaga áradt – 1 óra 13 perckor Lion SD 400 típusú légalkohol mérő szondát alkalmazott, amelynek eredménye a kifújást követően 1,31 mg/l érték volt. Az intézkedés alá vontat a rendőr tájékoztatta, hogy hitelesített légalkohol mérő eszközzel történő mintavétel céljából elő fogja őt állítani a Tiszakécske Rendőrőrsre, amelyet G. F. tudomásul vett. Az intézkedés alá vont nyugodt, együttműködő magatartást tanúsított.

Az előállítás tényének közlését követően a gépkocsiban tartózkodó panaszos ismételten obszcén szavakkal illette a rendőröket: „büszkék lehettek magatokra, gratulálok nektek, a kolléganőtöket b*szogatójátok, buzgó k*csögök vagytok, ilyen vagy, nem sokáig lesztek ti itt rendőrök, kivetkőztetek titeket.”

A G. F. által bediktált adatokat, illetve az ellenőrzés alá vont gépjárművet G. A. r. őrm. a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység Irányítási Központ ügyeletén keresztül ellenőrizte a nyilvántartó rendszerekben, amely során megállapítást nyert, hogy az intézkedés alá vont által bediktált adatok létező személyhez tartoznak, a személy és a gépjármű nem áll körözés alatt. A gépjármű tulajdonosa a panaszos. Ezt követően U. F. c. r. törm. megállapította, hogy G. F. a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság, [...] Igazgatóság alkalmazottja. Az intézkedő rendőr tájékoztatást kért az intézkedés alá vont személytől, hogy hogyan hívják a gépkocsiban tartózkodó személyt, akiről kiderült, hogy a panaszos. U. F. c. r. törm. ezt követően G. F. őrzését járőrtársára bízta, mivel a gépjármű tulajdonosával szemben (panaszos) felmerült a járművezetés tiltott átengedése vétség elkövetésének a gyanúja. A panaszost intézkedés alá vonta, de ő nem volt hajlandó magát igazolni. A „Törvény nevében!” szavak előrebocsátását követően sem igazolta magát. Annyit válaszolt a rendőri felszólításra, hogy „Már megint Te, vigyori? F*sszopók!”.

A szolgálati mobiltelefonon keresztül G. A. r. őrm., a további rendőri intézkedés végrehajtása céljából segítséget kért a szolgálati gépjárművel szolgálatban lévő E. N. r. szds-tól és K. B. c. r. törm-től, akik 1 óra 15 perckor érkeztek meg a helyszínre. U. F. c. r. törm. és K. B. c. r. törm. a gépjármű ajtajához léptek, majd ismételten felszólították a panaszost, hogy vesse alá magát a jogszerű rendőri intézkedésnek és igazolja magát. A panaszos továbbra sem igazolta magát, nem volt hajlandó kiszállni a gépjárműből. U. F. c. r. törm. közölte a panaszossal, hogy amennyiben nem működik együtt, akkor elő fogják állítani a Tiszakécskei Rendőrörsre, igazolás megtagadása végett, valamint vele szemben testi kényszert és bilincset fognak alkalmazni. A panaszos továbbra sem működött együtt, nem igazolta magát, nem szállt ki a gépkocsiból, passzívan ellenállt. U. F. c. r. törm. a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával, a feléje forduló panaszos bal karjának csuklóját megfogta, majd elkezdte őt maga felé húzni. A panaszos megkapaszkodott a jobb kezével a jármű „B” oszlopába, a másik kezével a járműtető belső részét fogta. Ekkor K. B. c. r. törm. megfogta a jobb karját, majd együttes erővel kiszállították a kocsiból, majd a szolgálati gépjármű elejéhez kísérték. A tanult önvédelmi fogások alkalmazásával a panaszos jobb karját hátra helyzetbe feszítette K. B. c. r. törm., majd U. F. c. r. törm. előbb a bal, majd a jobb csuklójára 1 óra 20 perckor felhelyezte a szolgálati bilincset. Ezt követően U. F. c. r. törm. a panaszossal szemben ruházataátvizsgálást hajtott végre, amely során közbiztonságra különösen veszélyes eszközt nem talált. A hátra helyzetben megbilincselte panaszost K. B. c. r. törm. a szolgálati gépjárműbe helyezte, majd E. N. r. szds-sal előállították a Tiszakécskei Rendőrörsre.

A parancsnok vizsgálata szerint az intézkedési kötelezettséget U. F. c. r. törm. és G. A. r. őrm. a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) – (2) bekezdések alapján jogszerűen hajtották végre, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 4. § (7) bekezdése alapján szakszerűen jártak el, mivel az eredményes intézkedés végrehajtása érdekében, az intézkedés megkezdése előtt segítséget kértek. Az előállítás végrehajtásának a megkezdésekor U. F. c. r. törm., valamint K. B. c. r. törm. által a panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer az Rtv. 47. § alapján jogszerű, a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdés alapján szakszerű volt. U. F. c. r. törm. által alkalmazott bilincs az Rtv. 48. § d) pontja alapján

jogszerű, a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés d) pontja, a (4) bekezdés b) pontja alapján szakszerű volt. A ruházatátvizsgálatát U. F. c. r. törm. végezte, az Rtv. 31. § (1) és (2) bekezdése alapján jogszerűen. Az előállítás foganatosítását U. F. c. r. törm. és K. B. c. r. törm. az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján jogszerűen, a Szolgálati Szabályzat 28. § (5) és (7) bekezdése alapján szakszerűen hajtotta végre.

A rendelkezésre álló rendőri jelentések alapján az intézkedő rendőrök többször közölték a panaszossal az intézkedés célját, indokát, a panaszos ennek ellenére nem tanúsított együttműködő magatartást. A rendőri intézkedés megkezdésekor az intézkedő rendőr eleget tett azonosítási kötelezettségének.

A panaszost 2015. március 13-án, 1 óra 20 perckor a rendőri intézkedés során megbilincseltek, mivel a panaszos az intézkedő rendőr többszöri felszólításának nem tett eleget, nem igazolta magát; az intézkedő rendőröket az intézkedés során szidalmazta obszcén szavakkal, passzív ellenállást tanúsított. A rendőri tájékoztatást követően – ha jogszerűen nem igazolja magát, elő fogják állítani a T. Rendőrsre igazolás megtagadása végett, ha nem működik együtt a rendőri intézkedés során vele szemben testi kényszert és bilincset fognak alkalmazni – a panaszos továbbra sem tanúsított semmiféle együttműködést, szitkozódott, nem volt hajlandó magát igazolni. Ezt követően U. F. c. r. törm. a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával a panaszos bal karját, K. B. c. r. törm. a jobb karját megragadva, a tanult önvédelmi fogások alapján a panaszos jobb karját hátra helyzetbe feszítették, majd U. F. c. r. törm. a bal karjára 1 óra 20 perckor felhelyezte a szolgálati bilincset, majd a jobb karjára is. A panaszos 1 óra 20 perctől 1 óra 45 percig volt megbilincselve. A parancsnok továbbra is jogszerűként, szakszerűként és arányosként írta le a tevékenységeket.

A rendelkezésre álló jelentések, kivizsgálások, jegyzőkönyv szerint a panaszost az intézkedő rendőrök nem „vágták ki” a teraszra, így ekkor nem is eshetett le a szemüvege. E. N. r. szds. és K. B. c. r. törm. a panaszost előállítás során a T. Rendőrs váró helyiségében helyezték el, ültették le. A panaszosról a bilincset nem vették le, mivel továbbra sem működött együtt, agresszív magatartást tanúsított. A panaszos őrzését K. B. c. r. törm. hajtotta végre. A rendőrs bejáratát, valamint az ügyfélváró helyiség bejáratát bezárták a szökés megakadályozása céljából. A rendőr az őrzött személytől két méterre, az ügyfélváró helyiségből nyíló folyosón tartózkodott, az esetlegesen felmerülő beavatkozásra kész állapotban. A két helyiséget elválasztó ajtó nyitva volt, az őrzött személyt figyelemmel tartotta. A panaszos többször felállt a székről, majd egy alkalommal belépett egy méterre a folyosóra. Cselekedete során folyamatosan szidalmazta a rendőröket. G. A. r. őrm. ezt észlelte, majd visszakísérte a panaszost a váró helyiségbe, ott leültette. Mivel az előállított kezei hátra helyzetben voltak megbilincselve, a rendőr segített neki a leülésben, nehogy a székről leessen. Amikor a rendőr elfordult a panaszos ülő helyzetben megpróbálta elgáncsolni G. A. r. őrm.-t, aki ezt észlelve visszafordult a panaszos felé, aki ekkor rugó mozdulatokat tett a rendőr irányába és eltalálta a jobb lábszára vádliját. A rendőr végig figyelemmel volt arra, hogy a visszakísérés során elkerülje az esetleges támadást. A rugómozdulat olyan hirtelen és váratlan volt, hogy azt elkerülni nem tudta. Az eseményeket észlelő U. F. c. r. törm. G. A. r. őrm. segítségére sietett, ezt látva a panaszos U. F. c. r. törm. felé is rugó mozdulatokat tett, aminek következtében megrúgta a rendőr jobb lába térdét. Erre azért kerülhetett sor, mivel ez a helyiség meglehetősen szűk és U. F. c. r. törm.-nek meg kellett kerülnie a panaszost azért, hogy intézkedéstaktikai szempontból megfelelő pozícióba kerüljön a panaszossal szemben, a további intézkedéstaktikai fogások kivitelezése érdekében. K. B. c. r. törm. az események ideje alatt a folyosó és az ügyeleti szoba között lévő helyiségben tartózkodott, ahol a

hitelesített légalkohol mérő volt elhelyezve. Amint észlelte az ügyfélváró helyiségben zajló eseményeket, két-három másodperc elteltével a megtámadott rendőrök segítségére sietett.

A panaszos agresszívan, támadóan lépett fel a rendőrökkel szemben, U. F. c. r. törm. és K. B. c. r. törm. a tanult fogásokat alkalmazva a panaszost a Tiszakécske Rendőrőrs hátsó épületében kialakított részbe kívánták átkísérni a biztonságos őrzés érdekében, E. N. r. szds. utasítása alapján. G. A. r. őrm. a kísérésben nem vett részt, ő utasításba kapta, hogy vételezze magához a ráccsal ellátott helyiség ajtajának a kulcsát. Ekkor U. F. c. r. törm. a panaszos jobb karját, míg K. B. c. r. törm. a bal karját, a könyöke magasságában megragadta, majd a tanult elvezető fogások alkalmazásával az őrs hátsó épületében kialakított ráccsal ellátott helyiségbe kívánta kísérni, ott elhelyezni. A panaszost kivezették az őrs bejárati ajtaján, majd a bejárati ajtótól levezető szűk lépcsőn haladtak lefelé. A kísért személy a két rendőr között helyezkedett el. K. B. c. r. törm. a panaszos bal oldalán, U. F. c. r. törm. pedig a jobb oldalán állt. Ahogy haladtak lefelé a lépcsőlejárón, a hely szűkösége miatt K. B. c. r. törm. balra, oldalra kissé elfordult azzal a céllal, hogy hárman is le tudjanak menni a lépcsőn, a biztonságos kísérés végrehajtása céljából. A lépcsőn történő kísérés során a panaszos ellenállt, próbált a fogásból szabadulni, továbbá erősen ittas állapotából adódóan egyensúlyát veszítette. Ekkor U. F. c. r. törm. irányába dőlt, aki a panaszost nem tudta megtartani, mivel a panaszos 100-120 kg súlyú, míg ő 75 kg. A rendőr felé dőlő nagy testtömeg hatására U. F. c. r. törm. a lépcsőn lefele haladása során megbotlott, egyensúlyát ő is elveszítette. A részben feléje, illetve a lépcsősor alsó része felé dőlő panaszost megpróbálta megtartani, de a nagy súlykülönbség, valamint a panaszos koordinálatlan, szeszés italtól befolyásolt állapota miatt nem tudta a férfit megakadályozni abban, hogy arccal a földre essen. Miközben U. F. c. r. törm. próbálta a panaszost megtartani, ő magával rántotta a rendőrt. A hely szűke miatt oldalra kifordult testhelyzetében K. B. c. r. törm. is próbálta a panaszost megtartani, de a fenti okok miatt neki sem sikerült. A panaszos arcával a betonozott járdára esett úgy, hogy közben kezei hátra helyzetben voltak megbilincselve. U. F. c. r. törm. is felső testével előre helyzetben esett el úgy, hogy fél testével a panaszosra esett, míg jobb kezével talajt fogott, ezzel esését tompítva. A történetek után a panaszost felállították a kísérést végrehajtó rendőrök. K. B. c. r. törm. a bal kezét, U. F. c. r. törm. pedig a jobb felkarját megfogva az őrs hátsó épületéhez vezették. Ezt követően 1 óra 45 perckor a ráccsal ellátott helyiségben helyezték el. Ekkor a panaszos már együttműködő magatartást tanúsított, vele szemben a kényszerítő eszköz használatának az oka megszűnt, ezért a bilincset levették róla. A panaszossal szemben 1 óra 55 perckor Lion SD 400 típusú légalkohol mérő szondát kísérelt meg alkalmazni U. F. c. r. törm., amelynek a megfújását a panaszos megragadta.

A parancsnok előadta, hogy a panaszos sérülései a fentiekben ismertetett cselekménysorozat következtében keletkeztek. A panaszos fejének állcsúca és ajka között a baloldalon kb. 4 cm nagyságú, jobb térdén 3x3 cm-es nagyságú, jobb sípcsontján 1 cm-es nagyságú felületes hámsérülést, a gerincoszlop középső harmadában 1x3 cm nagyságú zúzódásos sérülést szenvedett. Az esés következtében a panaszos fejről a szemüvege leesett, azonban sem a szemüvegen, sem a ruházatán sérülés nem keletkezett. Az esés 1 óra 42 perckor következett be. A panaszos állcsúca és ajka között, a jobb térdén, valamint a jobb sípcsontján keletkeztek sérülések, amelyek az esés következtében alakultak ki. A panaszos gerincoszlopjának középső harmadában keletkezett zúzódásos sérülés feltételezhetően akkor alakult ki, amikor U. F. c. r. törm. ráesett. A panaszos egyensúlyvesztése következtében K. B. c. r. törm. nem esett el. U. F. c. r. törm. az esés következtében nem sérült meg, az általa viselt 10M mintájú szolgálati ruházatában sérülés nem keletkezett. A sérülést K. B. c. r. törm. jelentette E. N. r. szds. bűnügyi alosztályvezetőnek, aki azonnal intézkedett a panaszos orvosi ellátására, továbbá a történeteket soron kívül jelentette a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység-

irányítási Központ, K. Rendőrkapitányság ügyeletes tisztjének, B. K. c. r. őrgy-nak. A bűnügyi alosztályvezető jelentette az ügyeletes tisztnek, hogy a T. Rendőrőrs két szolgálatban lévő járőrét a panaszos az őrs épületében megrúgta, ezzel hivatalos személy elleni erőszak büntett gyanúja merült fel. Továbbá jelentette, hogy a panaszos agresszív magatartása végett, az objektumon belüli másik helyiségben való elhelyezése, kísérése során elesett, amelynek következtében az arcán megsérült. A rendelkezésre álló jelentések és parancsnoki kivizsgálások alapján megállapítható, hogy az orvosi ellátást nem a panaszos kérte.

A panaszos a rendőri jelentések és a parancsnoki kivizsgálás alapján nem kérte, hogy a vizsgálatról készített ambuláns lapot olvassák fel neki, arra tekintettel, hogy nem volt nála a szemüvege. A panaszos a rendőri jelentések és a parancsnoki kivizsgálás alapján az orvosi dokumentációval nem értett egyet, azt kétségbe vonta, nem írta alá. A T. Egészségügyi Központ ügyeletes orvosa (Dr. K. Á.) 2 óra 40 perckor érkezett meg a rendőrőrsre, aki megvizsgálta a panaszost és megállapította, hogy az egyensúlyvesztésből bekövetkezett esés következtében nyolc napon belül gyógyuló, könnyű hámsérüléseket szenvedett, valamint enyhe fokban ittas. Az orvos által kiállított „ambuláns napló beutaló” vizsgálati lap alapján a panaszos nem nyilatkozott sérüléseinek keletkezéséről.

2) A T. Rendőrőrs vezetője 2016. március 19-én kelt jelentésében, parancsnoki kivizsgálás keretén belül értékelte a hivatalos személy elleni erőszak bekövetkezésével kapcsolatos, valamint az előállítás során bekövetkezett sérülést. Figyelemmel arra, hogy a jelentés számos ponton átfedést (szó szerinti egyezőséget) mutat az előző alpontban ismertetett kapitányságvezetői átirattal, ezért a Testület az új, érdemi információkat közli jelen alpont alatt.

A panaszos által sérelmezett intézkedés idején U. F. c. r. törm. és G. A. r. őrm. 2016. március 12-én 19 órától, 2016. március 13-án 7 óráig közterületi gépkocsizó járőrszolgálatot látott el a .../2016. számú eligazító-beszámoló adatlapon meghatározottak alapján szolgálati gépkocsival. Az eligazítás alapján a járőröknek feladatként határozták meg, hogy 21 óra és 3 óra közötti időben Tiszakécske I. számú gépkocsizó járőrkeretében visszatérően ellenőrizzék a vendéglátó egységeket és azok környezetét, valamint az ittas járművezetőket.

Az őrs épületében az előállított két személy őrzését G. A. r. őrm. hajtotta végre, K. B. c. r. törm. a személyi szabadság korlátozásáról jelentés megírása céljából távozott az ügyfélváró helyiségből. A panaszos ekkor közölte G. A. r. őrm-rel, hogy „vedd le a bilincset kicsit és szétverem a fejed!”.

E. N. r. szds. miután a panaszost a rácsos helyiségben elhelyezték, 1 óra 58 perckor a rendőrőrs rendelkezésére álló Lion SD 400 típusú légalkohol mérő szondát alkalmazott U. F. c. r. törm-rel, K. B. c. r. törm-rel, valamint G. A. r. őrm-rel szemben, amely mindhárom esetben 0,00 mg/l értéket mutatott.

Az ügyeletes orvos miután megvizsgálta a panaszost megvizsgálta U. F. c. r. törm. és G. A. r. őrm. sérüléseit. A rendőrök a rúgások következtében nyolc napon belül gyógyuló, könnyű testi sérüléseket szenvedtek. Miután az orvos végzett az orvosi vizsgálatokkal, az orvosi dokumentáció egy-egy példányát átadta a rendőröknek.

A panaszosnak átadták a személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel kapcsolatosan kitöltött igazolás egy példányát, amelyet a panaszos aláírásával igazolt, hogy azt átvette. Az igazoláson a panaszos bejelölte, hogy panasszal él az intézkedéssel szemben, azonban a panasz leírás mezőbe nem írta le konkrét panaszát. U. F. c. r. törm. közölte vele, hogy amennyiben panasszal él az intézkedéssel szemben, akkor azt az arra kialakított részbe írja le. Erre a panaszos azt felelte, hogy „majd Kecskeméten a Rákóczi utcán megtudod a panaszt”. Ezt követően a panaszos aláírta a személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel kapcsolatos nyilatkozatát, amelyen aláírta, hogy panasszal él.

A panaszos, a személyi szabadsága korlátozásának idejéről szóló igazolással ellátva 3 óra 55 perckor került szabadon bocsátásra.

A történeteket U. F. c. r. törm., E. N. r. szds. utasítására jelentette a K. Rendőrkapitányság T. Rendőrőrs parancsnokának T. T. r. alezredesnek.

A T. Rendőrőrs épületében az intézkedő rendőröket, U. F. c. r. törm-t, K. B. c. r. törm-t, valamint G. A. r. őrm-t Lion 400 típusú alkoholeszterrel T. T. r. alezredes őrsparancsnok 7 óra 40 perckor ismételten ellenőrizte. A kilélegzett légminta 0,00 mg/l értéket mutatott. Továbbá intézkedett helyszíni szemle végrehajtására.

A panaszost 2016. március 13-án a K. Rendőrkapitányság nyomozói, Sz. L. c. r. őrgy., K. G. r. szds., valamint L. R. c. r. főrm. a történetekkel kapcsolatosan meghallgatták. A panaszos jegyzőkönyvben elmondta, hogy amikor a rendőrök kísérték, akkor az ajtó előtti részen előre hajolva esett el. A kezei hátra voltak bilincselve, az esés erejét nem tudta tompítani, az arcára esett. Elmondása szerint az arcán, a hátán, valamint a térdén hámsérüléseket szenvedett. Azt nem állította, hogy a rendőrök bántalmazták volna.

A parancsnoki megállapítások az előző alpontban ismertetetteken túl annyiban tartalmaznak többet, hogy a kapitányságvezető véleménye szerint a panaszost és az élettársát az előállításukat követően el kellett volna különíteni. A két személy előállítása és a rendőrségi objektumban történő elhelyezése időpontjában nem állt rendelkezésre döntés arról, hogy a személyek őrizetbe vételére, előzetes letartóztatásának indítványozására sor kerül-e. A 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon történő rögzítésének részletes szabályairól 60. §-ában foglaltakra figyelemmel célszerű lett volna a panaszos és élettársa elkülönített helyiségekben történő elhelyezése. Mivel mindkettőjüket az ügyfélváró helyiségben helyezték el, az intézkedő rendőrök nem kellő odafigyeléssel jártak el annak ellenére, hogy előállító helyiség nem áll az őrsön rendelkezésre. A rendőri objektumba történő beszállításkor már célszerű lett volna a két személy elkülönítése. A szolgálatban lévő E. N. r. szds. a célszerűséget felismerve adott utasítást U. F. c. r. törm-nek, valamint K. B. c. r. törm-nek, hogy a panaszost helyezték el a rendőrőrs hátsó épületében lévő, rácsos ajtóval ellátott helyiségben. Rendkívüli őrfeladatok ellátására, a panaszos őrzésére G. A. r. őrm-nek adott szóbeli utasítást.

A helyszíni szemlét a T. Rendőrőrs [...] utca 167. szám alatti rendőrségi objektum vonatkozásában 2016. március 13-án, 10 óra 30 perctől 13 óra 10 percig hajtották végre. A nyomozati cselekményt L. Cs. c. r. alezredes rendészeti alosztályvezető és B. J. c. r. fztls. nyomozó végezték el. A szemle keretében jegyzőkönyvben rögzítették a rendőrőrs

bejáratának a környezetét, az udvar burkolatának a minőségét, az épületbe vezető lépcső paramétereit, a lépcsőkorlátok elhelyezkedését, a korlát és az épület fala közötti távolságot, a váróhelyiség és az onnan kivezető ajtó méreteit, az ügyeleti helyiség és az onnan a váróhelyiségbe néző ablak méreteit. A szemle adatai alapján megállapítható, hogy a váróhelyiségből kivezető lépcső szélessége, az épület fala és a lépcsőkorlát között 100 cm van. A méretei nem alkalmasak arra, hogy azon két személy egy harmadikat biztonságos oldalfogással kísérni tudjon.

A kapitányságvezető záradékában úgy foglalt állást, hogy minden rendőr, mindent megtett, intézkedésük jogszerű és szakszerű volt. Fegyelmi eljárást nem kezdeményezett.

3) U. F. c. r. törm. 2016. március 13-án készítette el a jelentését, amelyből a Testület – az ismétlések elkerülése végett – az új, eddig nem közölt információkat emeli ki és közli jelen pont alatt.

Amikor a panaszos élettársával légalkohol mérő szondát alkalmazott a rendőr, az intézkedés alá vont rendőri kérdésre elmondta, hogy 0,5 literes sört fogyasztott el az este folyamán.

Amikor U. F. c. r. törm. a panaszost intézkedés alá vonta, akkor még a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátása ellenére sem volt hajlandó magát igazolni, az ismételt rendőri felszólításra annyit válaszolt, hogy „már megint, te vigyori?” és „f*szszopók”, amelyre a rendőr visszakérdezett, hogy mit mondott, amelyre a panaszosnak annyi volt a válasza, hogy „csak hangosan gondolkodtam”. A rendőr ezt követően ment vissza G. F.-hez, akitől a panaszos adatait elkérte, azokat rögzítette és G. A. r. örm. a K. Rendőrkapitányság Tevékenység Irányítási Központján keresztül lekérte a G. F. által bediktált, az ő, valamint a panaszos adatait, amely során megállapítást nyert, hogy a bediktált adatok valós személyekhez tartoznak, akik körözés alatt nem állnak.

Miután a helyszínre kért segítség megérkezett, U. F. c. r. törm. és K. B. r. törm.-rel 1 óra 18 perckor ismételten intézkedés alá vonták a panaszost. Ekkor a rendőri intézkedést E. N. r. szds. és G. A. r. örm. úgy biztosították, hogy közben figyelemmel kísérték G. F.-t is. U. F. c. r. törm. odalépett a panaszos gépjárműve jobb első ajtajához, majd megkérte őt, hogy szálljon ki a járműből és vonja alá magát a jogszerű rendőri intézkedésnek. A panaszos erre azt válaszolta, hogy „mi lesz akkor, ha nem?”; ekkor a rendőr szóban tájékoztatta, hogy amennyiben nem hajlandó alávetni magát a jogszerű rendőri intézkedésnek, akkor vele szemben a gépjárműből kiszállítás céljából testi kényszert, súlyosabb esetben bilincset fog alkalmazni. A panaszos a figyelmeztetéseket figyelmen kívül hagyta és továbbra is passzívan ellenállt. Ezt követően a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával felszólította őt a rendőr, hogy működjön együtt, mert testi kényszert fog vele szemben alkalmazni, amelyet ismételten figyelmen kívül hagyott és továbbra is passzívan ellenállt, nem volt hajlandó önként kiszállni a járműből.

Amíg az őrök épületében a panaszos élettársának alkoholszondás ellenőrzését hajtották végre a rendőrök, addig a panaszos folyamatosan szidalmazta a rendőröket, különösen U. F. c. r. törm. személyét. Kijelentette, hogy meg ne próbáljanak felszállni az általa vezetett Kunság Volán zrt. tulajdonában lévő buszokra, ahol ő buszsofőrként dolgozik, mert ő nem fogja elvinni őket, szó szerint: „azt leshetitek, hogy elviszlek titeket én valahova is”. Ekkor U. F. c.

r. törm. felszólította a panaszost, hogy hagyjon fel a sértegetéssel, amelyet figyelmen kívül hagyott és azt tovább folytatta.

U. F. c. r. törm. kb. 1 óra 47 perckor ismételten légalkohol mérő készülékes vizsgálatot hajtott végre G. F.-vel szemben a Drager Alcotest 7110 típusú Araf 0062 gyári számú hitelesített szondával, amelynek eredménye a kifújást követően 1,07 mg/l értéket mutatott. A szükséges írásos tevékenység végrehajtását követően G. F.-ét sérülés-és panaszmentesen, igazolással ellátva 2 óra 20 perckor szabadon bocsátották.

4) E. N. r. szds. 2016. március 13-án készítette el a jelentését, amelyből a Testület az eddig nem közölt információkat emeli ki és ismerteti jelen alpont alatt.

2016. március 12-én 19 órától, 2016. március 13-án 4 óráig K. B. c. r. törm.-rel a Tiszakécske Rendőrőrs illetékességi területén láttak el gépkocsizó járőrszolgálatot. 2016. március 13-án, 1 óra 15 perckor U. F. c. r. törm. járőrvezető, valamint G. A. r. őrm. gépkocsizó járőrszolgálatot ellátó kollégák kértek segítséget, mivel hívásukat megelőzően intézkedés alá vontak egy gépjárművet Tiszakécske, József Attila utcán. A járművezetővel, G. F.-vel szemben alkoholos ellenőrzést hajtottak végre, amely során az 1,31 mg/l értéket mutatott. Ezek után a jármű jobb első ülésén utazó, a jármű tulajdonosa, a panaszos nem akarta részükre igazolni magát, továbbá passzívan ellenszegült az intézkedésnek, ezért az intézkedés alá vont személyek előállításában kértek segítséget. Azonnal a helyszínre indultak, ahova 1 óra 20 perckor érkeztek meg.

Nemcsak a rendőrök, hanem a panaszos élettársa is többször kérte arra a panaszost, hogy vesse alá magát a rendőri intézkedésnek és igazolja magát. A panaszos ezt továbbra sem volt hajlandó megtenni, továbbra is a rendőri mivoltuk miatt szidta a rendőröket.

Amikor a panaszos számára az előállítás lehetőségét a rendőrök kilátásba helyezték, akkor úgy nyilatkozott, hogy őt nem állíthatják elő, mert nem ő vezette a járművet.

Amikor az őrs épületében E. N. r. szds. többször is nyomatékosan felszólította a panaszost, hogy hagyjon fel agresszió, a rendőr kollégák becsületét sértő kifejezéseivel, akkor a panaszos annyit reagált, hogy „te is egy gerinctelen féreg, hernyó vagy!”.

Miután E. N. r. szds. utasítást adott, hogy a panaszoshoz hívjanak orvost és a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központját folyamatosan értesítette a történetekről B. K. r. őrgy., főügyeletes visszahívta és tájékoztatta, hogy az ügyben felvette a kapcsolatot G. Cs. r. alezredessel, aki a K. Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályának a vezetője és egyben a készenlétes forrónyom parancsnok, akit tájékoztattak a rendkívüli eseményekről. B. K. r. őrgy., főügyeletes ezt követően utasította E. N. r. szds-t, hogy vegye fel mobiltelefonon a kapcsolatot G. Cs. r. alezredessel, akit szintén tájékoztasson a rendkívüli események bekövetkeztéről és várjon a továbbiakban a részére meghatározott utasításokra. Ezt követően felvette mobiltelefonon a kapcsolatot G. Cs. r. alezredessel, akit szintén tájékoztattak a bekövetkezett rendkívüli eseményekről, azok bekövetkezését követően azonnal értesítette a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központját, ahol B. K. r. őrgy. főügyeletes részére részletes jelentést tett. G. Cs. r. alezredes jelentését követően azt az utasítást adta neki, hogy a történeteket részletesen írják le az előállítási jelentésben, a panaszost vizsgáltsák meg orvossal, majd ezt követően ő 2016. március 13-

án, a délelőtti folyamán fel fogja venni a kapcsolatot az ügyeletes ügyéssel, akit tájékoztat a rendkívüli események bekövetkezéséről és a panaszos által a rendőrök sérelmére elkövetett hivatalos személy elleni erőszak bűntette elkövetésének gyanújáról. További, azonnal végrehajtandó utasítást E. N. r. szds. részére nem adott G. Cs. r. alezredes.

E. N. r. szds. jelentése végén közölte a fentieket, továbbá azt, hogy a panaszos a Tiszakécske Rendőrőrs épületéből 3 óra 55 perckor szabadon lett bocsátva, valamint azt a tényt, hogy a panaszos a rendőri intézkedés ellen panasszal élt soron kívül jelentette a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenységirányítási Központjának, B. K. r. őrnagy főügyeletes részére, aki elkérte a két kényszerintézkedés iratanyagát a Robotzsaru Neo-s ideiglenes ügyszámát.

5) K. B. c. r. törm. 2016. március 13-án készítette el a jelentését, amelyben előadta, hogy 2016. március 12-én 19 órától 2016. március 13-án 4 óráig látott el portyaszolgálatot E. N. r. szds. bűnügyi Alosztályvezetővel, szolgálati személygépjárművel.

Tekintettel arra, hogy a jelentés további részében az előző alpontokban ismertetett történeti tényállással megegyezik, így a Testület az ismétlések elkerülése végett a jelentés jelen alpont alatti közlésétől eltekint.

6) G. A. r. őrm. 2016. március 13-án készítette el jelentését, amelyben előadta, hogy 2016. március 13-án gépkocsizó járőrszolgálatot látott el T. belterületén szolgálati gépkocsival, amikor a József Attila utcában, a fogorvosi rendelő mellett található parkolóban 1 óra 10 perckor intézkedés alá vonta a Volvo típusú személygépjárművel közlekedő G. F-ét.

Tekintettel arra, hogy a jelentés további része új, érdemi információt nem közöl és megismétli (néhol szó szerint egyező módon) az előző alpontokban közölt jelentéseket, így erre figyelemmel a dokumentum teljes körű ismertetésétől a Testület eltekint.

7) A rendőrség mellékelte a panaszos meghallgatásáról 2016. március 13-án 12 óra 25 perc és 12 óra 51 perc között felvett jegyzőkönyvet, amelyben a panaszos előadta, hogy a meghallgatása napján, hajnalban rendőri intézkedésre került sor, amely során előállították a T. Rendőrőrsre. A kezei hátra voltak bilincselve. A rendőrőrs épületéből három rendőr ki akarta őt kísélni. A bejárati ajtón léptek ki, a felső testével előre volt hajolva. Amikor kiléptek, akkor az ajtó előtti részen valóban elesett. Az arcára esett, mivel a keze hátra volt bilincselve, az esés erejét nem tudta tompítani. Ahogyan a földre került érezte, hogy mindhárom rendőr rajta van, a hátán térdelhetek. Az arcán hámsérülés lett, valamint a hátán és a térdén. Mielőtt az ajtón kivitték volna az egyik rendőr kinyitotta az ajtót, majd hárman erősen megragadták és kifelé gyakorlatilag lökték, vezették. Ekkor került a földre, de a rendőrök fogták őt, csak ahogyan mondta a keze ekkor is hátra volt bilincselve, így az esést, a talajra érkezést nem tudta tompítani. Ezt követően felállították és egy hátsó helyiségbe kísérték.

A panaszos a jegyzőkönyvet saját kezűleg aláírta.

8) A rendőrség mellékelte a panaszos előállításának végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentést, amely szerint a panaszossal szemben 2016. március 13-án 1 óra 10 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerint átvizsgálását, az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján (igazolás

megtagadása) előállítását hajtottak végre. A személyi szabadságát Tiszakécske, József Attila utca alatti helyen korlátozták. Vele szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszerít és az Rtv. 48. § d) pont alapján (ellenszegülés megtörése) bilincset alkalmaztak. A kényszerítő eszközök alkalmazására a figyelmeztetés megtörtént. A bilincset 2016. március 13-án 1 óra 20 perctől 1 óra 45 percig alkalmazták vele szemben a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint a kezek előre illetve hátra bilincselésével. A rendőri intézkedés során orvosi ellátása felől intézkedtek (sérülés jellege: hámsérülés, foka: könnyű). A kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. Az előállított az Rtv. 18. § (1) bekezdés alapján hozzátartozója/ képviselője kiértesítését nem kérte.

Figyelemmel arra, hogy az intézkedés alapjául szolgáló esemény leírása szó szerinti egyezést mutat az 5) alpontban szereplő rendőri jelentéssel, így a Testület az ismétlések elkerülése érdekében a leírás szó szerinti közlésétől eltekint.

9) A panaszos előállítása során, a saját kezűleg aláírt nyilatkozatában arról nyilatkozott, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92. § és 93. § alapján megkapta; a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/ kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben panasszal él; az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, valamint annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban, a részére kiállított – az előállítás idejéről szóló igazolást – átvette; élelmezést nem kért; betegségben nem szenved; a sérülése a rendőri intézkedés során keletkezett; orvosi ellátásban részesült.

10) Az előállítás végrehajtását és a kényszerítő eszközök alkalmazását kivizsgáló parancsnoki jelentésben a kapitányságvezető a panaszossal szemben, az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint végrehajtott igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti átvizsgálást, az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján foganatosított előállítást, az Rtv. 47. § alapján alkalmazott testi kényszerít és az Rtv. 48. § d) pontja szerinti bilincselést nem minősítette, figyelemmel arra, hogy saját kezűleg rávezette a dokumentumra, hogy az intézkedésről külön parancsnoki kivizsgálás készült, amely a megállapításait részletesen tartalmazza.

11) A panaszos rendőrségi előállításának időtartamáról szóló jelentés szerint a rendőrség a panaszos személyi szabadságát a T. [...] szám alatt 2016. március 13-án 1 óra 10 perctől 3 óra 55 percig korlátozta. A személyi szabadság korlátozásának időtartama alatt sérülése keletkezett és panasszal élt.

A panasz leírása mezőt a panaszos üresen hagyta, ott csak az aláírása szerepel. A panaszos aláírásával hitelesítve kijelentette, hogy az igazolás egy példányát átvette.

12) A rendőrség mellékelte a 2016. március 13-án, 3 óra 12 perckor kiállított ambuláns naplót.

Az aktuális panasz rovatban szerepel, hogy „ma 1 óra 20 perckor rendőrök megállították azt az autót, amit az élettársa vezetett, a panaszos az anyósülésen tartózkodott. A rendőrök elmondása szerint a panaszos szitkozódott, fenyegető, agresszív magatartást tanúsított, ezért a rendőrségre behozták. A panaszos agresszív magatartást tanúsított, az egyik rendőr felé rúgott. Megbilincselve az előállító szobába vitték, közben a lépcsőn az egyensúlyát elvesztve arccal a panaszos elesett.”

A fizikai vizsgálatok részénél szerepel, hogy: „ritmusos (...), érdes légzés, (...). Hasa puha, betapintható. Nyomásérzékenység nincs. Pupillák egyenlők, fényre reagálnak. Orr-ujjhegy próbát kivitelez. Rombergben megáll. A szondát nem hajlandó megfújni. Szimmetrikus reflex, kóros reflex nincs. Fejfájás, kettős látás, szédülés nincs. Álla és alsó ajka között, baloldalon 50 forintnyi felületi abrasio, jobb térdén 3x3 cm-es felületes horzsolás, jobb sípcsontján 1 cm-es felületes horzsolás. Gerincoszlop középső harmadában 1x3 cm hosszú (...). A bal csípőlapát felett 3 cm hosszú abrasio. Mindkét csuklóján bilincsnymom.”

Az alkalmazott beavatkozás rovat az orvos kézírásának apró betűi és a hely szűke miatt rendkívül nehezen olvasható.

Diagnózis: hypertonia, enyhefokú ittasság.

A panaszos, mint ellátott aláírásánál az szerepel, hogy „nem hajlandó aláírni”, amely tény egy tanú hitelesítette aláírásával. Az ambuláns lap alján továbbá szerepel egy nehezen olvasható kézírás, amely „a valóság nem (...) a rendőrségen” olvasható elemekből áll.

13) A rendőrség mellékelte a kapitányságvezető panasz eljárás felfüggesztéséről rendelkező 2016. április 13-án kelt végzését, amelyben úgy rendelkezett, hogy a panaszos által kezdeményezett és a kapitányságon folyamatban lévő panasz eljárást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 32. § (1) bekezdése alapján a Központi Nyomozó Főügyészség Szegedi Regionális Osztály hatáskörébe tartozó kivizsgálás jogerős befejezéséig felfüggeszti.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A Testület eljárásában a panaszos előállítását, a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközöket és a rendőri bántalmazásra vonatkozó kifogásokat vizsgálta meg.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, valamint az abból levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető jogát, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát, a XXIV. cikkben rögzített tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát és a XX. cikk (1) bekezdésében található testi épséghez való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A panaszos előállításának vizsgálata kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

a) Az előállítás jogalapja tekintetében a Testület az alábbi következtetésre jutott.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos személyi szabadságát 2016. március 13-án 1 óra 10 perctől 3 óra 55 percig korlátozták az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján. A rendőrség által előadott történeti tényállás szerint a panaszos az intézkedés időpillanatában a

saját tulajdonában álló személygépjármű anyósülésen utazott, amikor a gépkocsit és annak vezetőjét (a panaszos élettársát) közlekedésrendészeti intézkedés alá vonták. Az intézkedés során a panaszos egy darabig a gépjárműben tartózkodott, majd abból kiszállt, a rendőröket becsmérő kifejezéseket használt és kiabált, amikor a rendőrök az élettársával szemben intézkedtek. Amikor az élettársával közölték az intézkedők, hogy mintavétel céljából előállítják az őrre, akkor a panaszos ismételten nemtetszését fejezte ki a rendőri intézkedéssel és a rendőrök személyével szemben, majd visszaült a gépjármű anyósülésére. Ezt követően az egyik rendőr (U. F. c. r. törm.) a panaszoszt intézkedés alá vonta, tekintettel arra, (a rendőr véleménye szerint) a panaszoszal szemben a helyszínen felmerülhetett a járművezetés tiltott átengedésére vonatkozó bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú, így etekintetben kívánta a panaszoszt intézkedés alá vonni. A panaszos az intézkedésnek nem vetette alá magát, végig passzívan ellenállt, nem teljesítette a rendőri utasításokat, nem működött együtt az intézkedő rendőrrel, végig ócsárolta az intézkedést és a rendőrök személyét. A rendőr többször szólította fel arra a panaszoszt, hogy személyazonosságát igazolja, de annak a panaszos egyszer sem tett eleget. A panaszoszt az élettársa is (a rendőrség előadása alapján) többször kérte a rendőrséggel való együttműködésre, de ennek ellenére sem engedelmeskedett, a rendőri kéréseket nem hajtotta végre. A panaszoszal szemben intézkedő rendőr, ekkor figyelmeztette a panaszoszt, hogy amennyiben nem veti alá magát a jogszerű rendőri intézkedésnek, akkor elő fogják állítani és engedetlenségének foka szerint akár még kényszerítő eszközt is fognak vele szemben alkalmazni. A panaszos ezen jogkorlátozások kilátásba helyezése ellenére sem teljesítette a rendőri felszólításban foglaltakat, így a helyszínen tartózkodó két rendőr erősítést kért a helyszínre, tekintettel arra, hogy két személy előállítását kívánták fogamatba venni. A helyszínre megérkező két járőr jelenlétében ismételten, a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával felszólította az intézkedő a panaszoszt, hogy szálljon ki a gépjárműből és igazolja személyazonosságát. A panaszos ennek nem tett eleget, így tájékoztatták, hogy előállítják. A panaszos az előállításra vonatkozó felszólításnak sem tett eleget, így vele szemben testi kényszert és később az engedetlenség fokozódása miatt bilincset alkalmaztak vele szemben. Időközben a panaszos élettársával tartózkodó rendőr, aki a hölgyet igazolta megkérdezte, hogy ki a hölgygel tartózkodó személy, amely kérdésre a hölgy válaszolt: megmondta, hogy ő az élettársa, aki a gépjármű tulajdonosa és bediktálta a panaszos adatait a rendőrnek. A rendőr ezeket (csakúgy, mint az élettárs adatait) rögzítette, majd leellenőrizte azok valóságtartalmát a közhiteles nyilvántartásokban, amely alapján megállapította, hogy az élettárs által bediktált valamennyi adat a valóságnak megfelel. (Ezen adatokat egyébként a Testület rendelkezésére bocsátott rendőri jelentések is tartalmazzák, így az intézkedés idején, még a panaszos előállításának foganatosítása előtt a panaszos adatainak a birtokában volt a rendőrség.)

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

Az Rtv. 29. §-ának (2) bekezdése szerint az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni. A személyazonosságot – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a személyazonosításhoz szükséges adatokat. Az igazoltatott kizárólag ezen okmányok egyikének bemutatására kötelezhető. A rendőr más jelen lévő, ismert személyazonosságú személy közlését is elfogadhatja igazolásként.

A Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdés értelmében az igazolás megtagadása vagy a személyi adatok hitelességének hiánya miatt megkezdett előállítás végrehajtását mellőzni kell,

ha az intézkedés alá vont személy az előállítás közben megfelelően igazolja magát, vagy személyazonosságát a rendőr megállapította, és ellene bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, kivéve, ha vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

A Testület a panaszos előállításának jogalapjaként elfogadta a rendőrség által hivatkozott, Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontjára történő hivatkozást. Tekintettel arra, hogy habár a panaszos személyazonosságát a panaszos élettársa igazolta, így a rendőrség a helyszínen megállapította a panaszos személyazonosságát, mégis a Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdése nem tette lehetővé az előállítás, mint személyi szabadságot korlátozó intézkedés mellőzését, figyelemmel arra, hogy a panaszossal szemben kényszerítő eszköz alkalmazásának a szükségessége merült fel és vele szemben bűncselekmény elkövetésének a gyanúja is a helyszínen felmerült, hiszen egy ittas személynek engedte át a tulajdonában lévő gépjármű vezetését. [A Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhatta meg azt, hogy a panaszos a helyszínen valóban elkövetett-e bűncselekményt, de azt vizsgálhatta, hogy az elkövetéshez szükséges egyszerű gyanú felmerülhetett-e a panaszossal szemben. A Testület véleménye szerint nem minősül megalapozatlannak az a rendőri vélemény, hogy a panaszos bűncselekményt valósíthatott meg azáltal, hogy a tulajdonában álló gépjármű vezetését átengedte az alkoholtól befolyásolt állapotban lévő élettársának. A Testület véleménye szerint ez a cselekmény önmagában alkalmas a gépjármű vezetésének tiltott átengedésére vonatkozó bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére.]

Figyelemmel arra, hogy az igazolás megtagadása miatti mérlegelési jogkörbe vont előállítás foganatosításától a rendőrök, a Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem tekinthettek el, így a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás végrehajtása miatt, hiszen arra kellő jogszabályi felhatalmazással rendelkeztek a rendőrök.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök kellő jogalap birtokában foganatosították a panaszos Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja szerinti előállítását, így erre figyelemmel nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.

b) Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés csupán lehetőséget teremt az előállításhoz és az adott esetben a rendőrség diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban szükséges-e annak foganatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítás mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérelméssel vagy károkozással jár”.

A Testület a panaszos előállítását arányosnak találta, hiszen a Szolgálati Szabályzat 28. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel a rendőrség nem tekinthetett el annak végrehajtásától, hiszen a panaszossal szemben fennállt bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú (az előző pontban részletezett gépjármű vezetésének tiltott átengedése alkoholtól befolyásolt személy részére) és vele szemben kényszerítő eszköz alkalmazására is sor került. Jelen, Rtv. szerinti előállítási ok mérlegeléshez kötött jellegét a Szolgálati Szabályzat előírása oldja fel,

amely tulajdonképpen kötelező jelleggel előírja annak végrehajtását a már hivatkozott két esetben, amely esetek a panaszossal szemben fennálltak.

A Testület álláspontja szerint a panaszos előállítása az Rtv. 15. §-ban szabályozott arányossági követelményeknek megfelelt, így ennek kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

c) A Testület ezt követően a panaszos előállításának időtartamát vizsgálta meg.

A panaszos személyi szabadságát a rendőrség 2016. március 13-án 1 óra 10 perc és 3 óra 55 perc között korlátozta, azaz a panaszos összesen 2 óra 45 percen keresztül volt előállítva.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szervvezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart. A Testület a kérdés vizsgálata kapcsán figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosságkövetelményére.

A Testület a rendőrség által, a részére bocsátott adatokból közelítő pontossággal igyekezett rekonstruálni az eseményeket, amelyeket a rendőrség a panaszos személyi szabadságának korlátozása ideje alatt végrehajtott. A rendőri intézkedésre 1 óra 10 perckor került sor, amely során a panaszos élettársát megszondáztatták (1 óra 13 perc) és a panaszost igazoltatás alá vonták. A panaszos passzív ellenállására tekintettel rendőri erőket hívtak a helyszínre, akik (két fő járőr) 1 óra 15 perckor érkeztek meg. 1 óra 18 perckor a panaszost ismét felszólították, hogy engedelmességen a rendőri utasításokban foglaltaknak (szálljon ki a gépjárműből és igazolja magát), de ennek nem tett eleget, így testi kényszer és bilincs alkalmazásával a panaszost kiemelték a gépjárművéből és a szolgálati gépjárműbe ültették. A panaszos bilincselésére 1 óra 20 perckor került sor, amelyet 1 óra 45 perckor vettek le róla. Ezt követően az őrs épületébe szállították, ahol először a váróteremben helyezték el, ahol a panaszos a rendőrség előadása szerint hivatalos személy elleni erőszakra utaló cselekményeket valósított meg (rugdosta a rendőröket), így az intézkedők azt az utasítást kapták, hogy a panaszost egy rácsos helyiségben helyezték el. (Az őrsön nincs külön előállító helyiség). A kísérés során a panaszos 1 óra 42 perckor esett el, amely során sérülése keletkezett. 1 óra 45 perckor tudták a rácsos helyiségben elhelyezni, ahol a bilincset levették róla. A sérülései ellátása érdekében hozzá orvost hívtak, aki 2 óra 40 perckor, azaz közel egy óra várakozás után érkezett meg a helyszínre. Ebben az időtartamban a panaszost 1 óra 55 perckor megszondáztatták, 2 óra 20 perckor szabadították az élettársát. Az orvosi vizsgálatát – az ambuláns napló tanúsága szerint – 3 óra 12 perckor fejezték be. Ezt követően vélhetően a szükséges dokumentációkat készítették el és a panaszost szabadon bocsátották.

A Testület véleménye szerint a panaszosnak a személyi szabadsága korlátozásának az időtartamában közel egy órát kellett várakoznia, vagyis ebben az időtartamban nem került sor érdemi cselekmény végrehajtására, nem került sor rendőri interakcióra. Ez az időtartam azonban egybeesik azzal a várakozási idővel, amelyben az orvos a helyszínre érkezett. A

Testület álláspontja szerint a rendőrségnek ezen időtartamra nem volt ráhatása, nem tudta befolyásolni azt, hogy a hajnali órákban ügyeletben lévő orvos minél gyorsabban a helyszínre érkezzen. A panaszos sérüléseinek fokára sem hivatkozhatott a rendőrség az orvos megsürgetése érdekében, hiszen azok felületi, horzsolásos sérülésnek látszottak. A Testület álláspontja szerint ez az egy órás időtartam a rendőrség hatókörén kívül esett. Ezen időtartamon kívül pedig holtidő nélkül hajtották végre a panaszossal szemben az egyes cselekményeket, így a Testület álláspontja szerint – eltekintve az orvosra való várakozás egy órás időtartamától (ügyeletes orvos, hajnali órákban érkezik) – az előállítás ideje megfelelt az Rtv. 15. §-ában meghatározott követelményeknek, így erre figyelemmel nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán.

2) A Testület ezt követően a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközöket vizsgálta meg.

a) A testi kényszer kapcsán a Testület az alábbiakat fejteti ki.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos többszöri rendőri felszólítás ellenére sem vetette alá magát a rendőri intézkedésnek, passzívan ellenállt, nem igazolta magát, nem szállt ki a gépkocsiból. A panaszost figyelmeztette a rendőr, hogy amennyiben továbbra is ellenáll, akkor elő fogják őt állítani a rendőrsre. A panaszos továbbra sem engedelmeskedett. A rendőrök erősítést hívtak a helyszínre az előállítás biztonságos végrehajtása érdekében, így két fő rendőr a helyszínre érkezett. U. F. c. r. törm. az egyik rendőrrel ismételt felszólította a panaszost az engedelmessegre, de mivel a panaszos továbbra sem működött együtt, nem igazolta magát, nem szállt ki a gépkocsiból, passzívan ellenállt a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával, a feléje forduló panaszos bal karjának csuklóját megfogta, majd elkezdte őt maga felé húzni. A panaszos megkapaszkodott a jobb kezével a jármű „B” oszlopába, a másik kezével a járműtető belső részét fogta. Ekkor K. B. c. r. törm. megfogta a jobb karját, majd együttes erővel kiszállították a kocsiból és a szolgálati gépjármű elejéhez kísérték. A tanult önvédelmi fogások alkalmazásával a panaszos jobb karját hátra helyzetbe feszítette K. B. c. r. törm., majd U. F. c. r. törm. előbb a bal, majd a jobb csuklójára 1 óra 20 perckor felhelyezte a szolgálati bilincset. Ezt követően U. F. c. r. törm. a panaszossal szemben ruházatátvizsgálatot hajtott végre, amely során közbiztonságra különösen veszélyes eszközt nem talált. A hátra helyzetben megbilincselte panaszost K. B. c. t. törm. a szolgálati gépjárműbe helyezte, majd E. N. r. szds-sal előállították a T. Rendőrsre.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése értelmében a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

Az Rtv. 17. § (2) bekezdése alapján a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi

elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Rtv. 47. §-a a testi kényszer alkalmazására vonatkozóan rögzíti, hogy a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést alkalmazhat.

Az Rtv. testi kényszerre vonatkozó rendelkezéseit a Szolgálati Szabályzat 40. §-a egészíti ki. Az (1) bekezdés szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfelfejtással alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. Továbbá a testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.

A Testület álláspontja szerint a panaszos testi épséghez való alapvető joga nem sérült a vele szemben alkalmazott testi kényszer kapcsán, hiszen a panaszos többszöri rendőri felszólítás ellenére sem szállt ki a gépjárművéből, így a rendőrök számára más, kevésbé jogkorlátozó eszköz a szóbeli felszólítás sikertelenségét követően nem szolgált arra, hogy a panaszos ellenállását megtörjék és rábírák arra, hogy a gépjárműből kiszálljon. Erre tekintettel a rendőrség a kényszerítő eszközök alkalmazása során figyelembeveendő arányosság és fokozatosság elvét betartotta akkor, amikor a panaszos gépjárműből való kiemelése kapcsán, a szóbeli felszólítások eredménytelenségét követően a panaszossal szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszert alkalmazott.

A panaszossal szemben a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott testi kényszert, így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos testi épséghez fűződő alapvető joga.

b) A panaszossal szemben alkalmazott bilincs tekintetében a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A rendőrség tájékoztatása szerint, amikor a panaszossal szemben megkezdték a testi kényszer alkalmazását, elkezdtek kiemelni a gépjárműből, akkor a panaszos addigi passzív ellenállása aktívvá, tevélegessé vált. Amíg a rendőrök megpróbálták őt „kihúzni” az ülésből, talpra állítani, addig a panaszos szabadon lévő kezével megkapaszkodott a gépjármű „B” oszlopában, majd amikor a másik keze is szabaddá vált, akkor a jármű tetejének a belső részét ragadta meg. A rendőrök ekkor ketten, együttes erővel szállították ki a panaszost a gépjárműből és ellenállása megtörése, illetve tovább fokozódása érdekében a kezeit hátra helyzetben megbilincsték úgy, hogy a panaszos felső testét a szolgálati gépjármű motorháztetejére fektették és kezeit a tanult önvédelmi fogásokkal hátrafordították, megbilincsték egyenként a kezeit, majd beültették a szolgálati személygépjárműbe. A rendőrség az Rtv. 48. § d) pont (ellenszegülés megtörése) érdekében alkalmazott a panaszossal szemben bilincset.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, falnak vagy más

tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A Testület véleménye szerint a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott a panaszossal szemben bilincset. A kialakított történeti tényállás során érzékelhető, hogy a panaszos ellenállása szinte egyenes-arányosan nőtt. A kezdeti passzív ellenállása során a panaszos a gépjárműben ült és néha-néha nemtetszését fejezte ki az intézkedés vonatkozásában és a rendőrök személyét illetően. Amikor a rendőrök a kilátásba helyezett előállításának a foganatosítását megkezdték, a panaszost a gépjárművből megpróbálták kiemelni testi kényszer alkalmazásával, de a panaszos ellenállt, aktív módon (kapaszkodott, testsúlyát megpróbálta áthelyezni). Ezt a magatartást vélhetően azért fejtette ki, hogy továbbra is meghiúsítsa a rendőri intézkedést, nem kívánt együttműködni a rendőrökkel. Amikor a rendőrök vele szemben testi kényszert alkalmaztak és az ellenállása nemhogy alább hagyott volna, hanem fokozódott, sőt aktívvá vált, akkor a rendőrök azt tapasztalhatták, hogy a testi kényszer nem bizonyul elegendőnek az ellenállás megtörésére, így az Rtv. 48. § d) pontja szerinti bilincselést választották. Ezt követően ültették be a szolgálati személygépjárműbe és szállították be (sikeresen) az őrs épületébe. A Testület ezt a folyamatot mindenképpen olyannak tekintette, amely megalapozta a panaszos bilincselését, hiszen az intézkedés során, a testi kényszer foganatba helyezésével a panaszos engedetlen magatartása fokozódott, amely megtörésére adott időben és helyen, az intézkedés eredményes lefolytatása érdekében a rendőröknek nem állt rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz, mint a bilincs alkalmazása. Ezen körülményekre tekintettel határozott a Testület afelől, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült a bilincsalkalmazása kapcsán, hiszen a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában, az arányosság és fokozatosság elvének szem előtt tartásával határozott a panaszos bilincselése felől.

A fentiekben ismertetettek alapján a Testület véleménye szerint a panaszos bilincseléséhez az Rtv. 48. § d) pont kellő jogszabályi felhatalmazást biztosított, így nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a vele szemben alkalmazott bilincs vonatkozásában.

3) A panaszos beadványában előadta, hogy őt a rendőrség többször is bántalmazta az intézkedés során. Először kiemelte, hogy azt követően, ahogy kiemelte őt két rendőr a gépkocsijából, akkor már erőteljesen a motorháztetőre nyomták és megbilincseltek. Az őrs épületében pedig, amikor leültették a barátnőjével a váróhelyiségben és azt mondta a rendőröknek, hogy fel fogja őket jelenteni, akkor U. úr erőteljesen meglökte a panaszost a mellkasánál és egy székre nyomta, ezután még két rendőr csatlakozott hozzá és erőteljesen megfogták, felemelték, az egyikük kinyitotta az ajtót és hárman kivágták a panaszost a teraszra. Az egyik rendőr erőteljesen belevágott a hátába, majd mind a hárman megragadták, talpra állították és elvitték a fogdába. Ezt követően kérte a panaszos, hogy hívják ki az orvosi ügyeletet, mert több sérülése is keletkezett.

A rendőrség tényelődása szerint a panaszos valóban sérüléseket szenvedett a rendőri intézkedés során, de a sérülések bekövetkezésének a folyamata nem esik egybe a panaszos által közölt információkkal, hiszen az őrs épületében nincs is terasz, sőt az orvost nem a panaszos kérésére, hanem a folyamatos jelentéstételeket követően feljebbvalói utasításra hívták ki a rendőrök. A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos sérülései egy szerencsétlen esés következtében, az alábbiak szerint keletkeztek és nem bántalmazás következtében.

A panaszost és az élettársát őrző rendőr kb. két méterre helyezkedett el tőlük, az ügyfélváró helyiségből nyíló folyosón volt. A két helyiséget elválasztó ajtó nyitva volt, a panaszost így mindvégig figyelemmel tartotta. A panaszos többször felállt a székről, majd egy alkalommal belépett egy méterre a folyosóra. Cselekedete során folyamatosan szidalmazta a rendőröket. G. A. r. őrm. ezt észlelte, majd visszakísérte a panaszost a váróhelyiségbe, ott leültette. Mivel a panaszos kezei hátra helyzetben voltak megbilincselve, a rendőr segített neki a leülésben, nehogy a székről leessen. Amikor a rendőr elfordult a panaszos ülőhelyzetben megpróbálta elgáncsolni G. A. r. őrm-t, aki ezt észelve visszafordult a panaszos felé, aki rugó mozdulatokat tett a rendőr irányába és eltalálta a jobb lábszára vádliját. A rendőr végig figyelemmel volt arra, hogy a visszakísérés során elkerülje az esetleges támadást. A rugómozdulat olyan hirtelen és váratlan volt, hogy azt elkerülni nem tudta. Az eseményeket észlelő U. F. c. r. törm. G. A. r. őrm. segítségére sietett. A panaszos ezt követően U. F. c. r. törm. felé is rugó mozdulatokat tett, aminek következtében megrúgta a rendőr jobb lába térdét. Erre azért kerülhetett sor, mivel ez a helyiség meglehetősen szűk és U. F. c. r. törm-nek meg kellett kerülnie a panaszost azért, hogy intézkedéstaktikai szempontból megfelelő pozícióba kerüljön vele szemben, a további intézkedéstaktikai fogások kivitelezése érdekében. K. B. c. r. törm. az események ideje alatt a folyosó és az ügyeleti szoba között lévő helyiségben tartózkodott, ahol a hitelesített légalkohol mérő volt elhelyezve. Amint észlelte az ügyfélváró helyiségben zajló eseményeket, két-három másodperc elteltével a megtámadott rendőrök segítségére sietett. A panaszos agresszívan, támadóan lépett fel a rendőrökkel szemben, U. F. c. r. törm. és K. B. c. r. törm. a tanult fogásokat alkalmazva a panaszost a Tiszakécske Rendőrőrs hátsó épületében kialakított részbe kívánták átkísérni a biztonságos őrzés érdekében, E. N. r. szds. utasítása alapján. G. A. r. őrm. a kísérésben nem vett részt, ő utasításba kapta, hogy vételezze magához a ráccsal ellátott helyiség ajtajának a kulcsát. Ekkor U. F. c. r. törm. a panaszos jobb karját, míg K. B. c. r. törm. a bal karját, a könyöke magasságában megragadta, majd a tanult elvezető fogások alkalmazásával az őrs hátsó épületében kialakított ráccsos ajtóval ellátott helyiségbe kívánták kísérni, ott elhelyezni. A panaszost kivezették az őrs bejárati ajtaján, majd a bejárati ajtótól levezető szűk lépcsőn haladtak lefelé. A kísért személy a két rendőr között helyezkedett el. K. B. c. r. törm. a panaszos bal oldalán, U. F. c. r. törm. pedig a jobb oldalán állt. Ahogy haladtak lefelé a lépcsőlejárón, a hely szűkösége miatt K. B. c. r. törm. balra, oldalra kissé elfordult azzal a céllal, hogy hárman is le tudjanak menni a lépcsőn, a biztonságos kísérés végrehajtása céljából. A lépcsőn történő kísérés során a panaszos ellenállt, próbált a fogásból szabadulni, továbbá erősen ittas állapotából adódóan egyensúlyát veszítette. Ekkor U. F. c. r. törm. irányába dőlt, aki a panaszost nem tudta megtartani, mivel a panaszos 100-120 kg súlyú, míg ő 75 kg. A rendőr a felé dőlő nagy testtömeg hatására, a lépcsőn lefele haladása során megbotlott, egyensúlyát ő is elveszítette. A részben feléje, illetve a lépcsősor alsó része felé dőlő panaszost megpróbálta megtartani, de a nagy súlykülönbség, valamint a panaszos koordinálatlan, szeszes italtól befolyásolt állapota miatt nem tudta a férfit megakadályozni abban, hogy arccal a földre essen. Miközben U. F. c. r. törm. próbálta a panaszost megtartani, ő magával rántotta a rendőrt. A hely szűke miatt oldalra kifordult testhelyzetében K. B. c. r. törm. is próbálta a panaszost megtartani, de a fenti okok miatt neki sem sikerült. A panaszos arcával a betonozott járdára esett úgy, hogy közben kezei hátra helyzetben voltak megbilincselve. U. F. c. r. törm. is felső testével előre helyzetben esett el úgy, hogy fél testével a panaszosra esett, míg jobb kezével talajt fogott, ezzel esését tompítva. A történetek után a panaszost felállították a kísérést végrehajtó rendőrök. K. B. c. r. törm. a bal kezét, U. F. c. r. törm. pedig a jobb felkarját megfogva az őrs hátsó épületéhez vezették.

A Testület jelen esetben tehát azt vizsgálhatta, hogy a panaszos sérülései keletkezettek-e rendőri bántalmazás következtében, vagy azok a jogszerű kényszerítő eszköz alkalmazásának tudhatók be.

Töretlen gyakorlatának megfelelően a Testület eljárását kizárólag a panaszost esetlegesen ért alapjogsérelem feltárására tekintettel folytatta le – a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében álláspontját anélkül alakította ki, hogy az intézkedést foganatosító rendőrök büntetőjogi felelősségét vizsgálta volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetébe kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása, etc. – legtöbbször nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során ezért a Testület a panaszos és az érintett rendőrök nyilatkozatára, valamint a rendelkezésére álló orvosi dokumentációra támaszkodhatott.

A Testület a történeti tényállás pontosítása érdekében megvizsgálta a panaszos orvosi vizsgálatáról készült ambuláns lapot, valamint figyelembe vette a panaszos aznapi meghallgatásáról felvett jegyzőkönyvben foglaltakat.

Az orvosi dokumentáció tartalmazza, hogy „Álla és alsó ajka között, baloldalon 50 forintnyi felületi abrasio, jobb térdén 3x3 cm-es felületes horzsolás, jobb sípcsontján 1 cm-es felületes horzsolás. Gerincoszlop középső harmadában 1x3 cm hosszú (...). A bal csípőlapát felett 3 cm hosszú abrasio. Mindkét csuklóján bilincsnym.” A panaszost megvizsgáló orvos semmilyen kórosságot, csupán magas vérnyomást és enyhe alkoholos befolyásoltságot állapított meg a panaszos tekintetében. A panaszos sérülései felületiek, horzsolások, enyhe bevérzések.

A panaszost a rendőrség a sérelmezett intézkedés napján a sérülései vonatkozásában külön meghallgatta 12 óra 25 perc és 12 óra 51 perc között, amely során előadta, hogy hajnalban rendőri intézkedésre került sor, amely során előállították a Tiszakécskei Rendőrsre. A kezei

hátra voltak bilincselve. A rendőrőrs épületéből három rendőr ki akarta őt kísélni. A bejáratú ajtón léptek ki, a felső testével előre volt hajolva. Amikor kiléptek, akkor az ajtó előtti részen valóban elesett. Az arcára esett, mivel a keze hátra volt bilincselve, az esés erejét nem tudta tompítani. Ahogyan a földre került érezte, hogy mindhárom rendőr rajta van, a hátán térdelhettek. Az arcán hámsérülés lett, valamint a hátán és a térdén. Mielőtt az ajtón kivitték volna az egyik rendőr kinyitotta az ajtót, majd hárman erősen megragadták és kifelé gyakorlatilag lökték, vezették. Ekkor került a földre, de a rendőrök fogták őt, csak ahogyan mondta a keze ekkor is hátra volt bilincselve, így az esést, a talajra érkezést nem tudta tompítani. Ezt követően felállították és egy hátsó helyiségbe kísérték.

A Testület véleménye szerint az vitathatatlan tény, hogy a panaszos sérüléseket szenvedett a rendőri intézkedés során, azonban a rendőri bántalmazásra vonatkozó panaszosi állítást nem találta kellően megalapozottnak a Testület. A panaszos beadványában sem említette meg, hogy a részére a rendőrök szándékoltt módon kívántak bármiféle sérülést okozni. Az arcán, állán keletkezett sérülések egy fejjel előre történő esés következtében keletkezhetnek, azok milyensége nem utal semmiféle egyéb, más interakció voltára. Tekintettel arra, hogy kísérték, a kezei hátrahelyzetben bilincsben voltak, így nem tudta az esés következtében bekövetkező ütést tompítani. A hátán keletkezett bevérzés kapcsán, amely 3-4 cm felületnyi szintén a rendőrség tényelődása tűnik valószínűnek, hogy az egyik rendőr (akit magával rántott a panaszos) ráeshetett a panaszosra. A rendőr esése valószínűleg nem lehetett olyan intenzív, mint a panaszos esése, hiszen a rendőr kezei nem voltak bilincsben, így vélhetően tudta az esését tompítani. A rendőrség állításának valóságájaként még külön helyszíni vizsgálatot is elvégzett és részletesen dokumentálták, hogy a lépcső, ahol kísérték a panaszost, valóban rendkívül szűk volt. A Testület élt a gyanúperrel, hogy az esés lökés következtében, vagy rossz lépés, vagy gáncsolás következtében is bekövetkezhetett. A bizonyítékok alapján elmondható, hogy a panaszosnak keletkeztek olyan sérülései, amelyek származhattak bántalmazásból, a rendőrség azonban adott magyarázatot a sérülésekre. A Testületnek azonban konkrét szándékoltságot azonban nem sikerült kimutatnia a dokumentációkból, amely rendőri bántalmazásra utalhatna. Ilyen körülmények között a Testület felelősséggel csak annyit állapíthat meg, hogy a panaszos sérülései egyaránt keletkezhetnek a panaszossal szemben megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában alkalmazott kényszerítő eszköz használata miatt, és jogszabályi felhatalmazáson túli fizikai erőszak alkalmazása, azaz bántalmazás eredményeként is. A Testület megítélése szerint ezért nem lehetett egyértelműen bizonyítani, hogy a panaszos sérülései jogszerűtlen rendőri fellépés miatt keletkeztek. Erre figyelemmel a panaszos testi épséghez való jogának a sérelme nem megállapítható a bántalmazásra vonatkozó kifogás kapcsán.

Habár a panaszos a rendőri intézkedés során, egy esés következtében sérüléseket szenvedett, az esés bekövetkezése kapcsán rendőri közrehatás, szándékoltság minden bizonyossággal, egyértelműen nem mutatható ki, ezért a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható a rendőri bántalmazás kapcsán.

IV.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség a panaszos előállítását az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosította, így az nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogát. A Testület a panaszos előállítását arányosnak minősítette, így az szintén nem sértette a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogát. Az előállítás időtartama arányos volt, ezért nem

sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. A panaszossal szemben alkalmazott testi kényszer megfelelt a jogszabályi előírásoknak, így az nem sértette a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogát. A rendőrség a panaszost az Rtv. 48. § d) pont alapján kellő jogszabályi felhatalmazás alapján bilincselte meg, így nem sérült az emberi méltósághoz való alapvető joga. A rendőri bántalmazásra vonatkozó kifogás kapcsán, mivel egyértelműen nem mutatható ki szándékolt közrehatás a sérülés keletkezése és sérülés okozása között, ezért a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos testi épséghez való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. július 7.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET